

ÉVES SIKEREINK 2023

AMNESTY
INTERNATIONAL

JANUÁR

Kiemelt célunk, hogy dokumentáljuk a jogállamiság lebontására tett lépéseket Magyarországon, valamint fellépünk a jogállam és a kiszámíthatóság védelmében. 2023-ban is januárban készítettük el az egyik legrészletesebb **elemzésünket, amely az Európai Bizottság éves jogállamisági jelentéséhez kapcsolódik.** Ebben a magyar igazságszolgáltatási rendszerrel, korrupcióval, sajtóval és az állami hatalom ellenőrzéséhez kapcsolódó más intézményekkel, például a civil szervezetekkel és a törvényhozással kapcsolatos kutatásaink eredményeit osztjuk meg.

Azért van szükség erre, mert így a magyar kormány állításai mellett egy attól független értékelés is megjelenik, ami alapján mindenki pontosabb képet kaphat a valódi

helyzetről, az Európai Bizottság pedig jobb ajánlásokat tud megfogalmazni a magyar kormány számára. A már négy éve, civil barátainkkal együtt végzett munkánk sikerességét az is mutatja, hogy az **ajánlásaink közül sok visszaköszön a júliusban megjelenő jelentésben,** és többek között olyan eredményekhez vezet, mint a **2023-as bírósági reform,** amely számos területen erősítette meg a magyar bíróságok függetlenségét.

Mozgalmunk identitásának kulcseleme, hogy világszerte millióan állunk ki együtt a jogsértések áldozatai mellett. Januárban ért véget a **Levélíró Maraton,** amely mára a világ legnagyobb emberi jogi kampányává nőtte ki magát. A magyarországi csapat is minden évben hatalmas erővel vesz részt benne, mert nagyon fontosnak tartjuk, hogy itthon is minél többen álljanak ki olyan emberekért és közösségekért, akiket valamilyen súlyos jogsértés ért. Minden alkalommal csodálatos látni, hogy egyre többen vannak, akik felszólalnak a jogsértések áldozatai mellett, pedig soha nem találkoztak velük. 2023 azért is különösen emlékezetes év marad, mert rekordszámban, **több mint 17,500 alkalommal szólaltak fel Magyarországról a kampány szereplőiért,** ami újabb egyértelmű bizonyítéka annak, hogy jó úton járunk, amikor a nemzetközi szolidaritás gondolatának fontosságát erősítjük. Munkáinkkal levélíró aktivista eseményekre, köztéri plakátokra, **TV műsorokba, újságokba** is eljuttattuk a **kampány** hírét.

FEBRUÁR

Mindannyian biztosnak kell lennünk abban, hogy az ügyeinket olyan emberek és intézmények intézik, amelyek önállóan és a mindenkori hatalomtól függetlenül működnek, ezért évek óta kiemelt célunk, hogy erősítsük a magyar bíróságok függetlenségét. Módszeresen kutatjuk, dokumentáljuk, elemezzük a változásokat és felszólalunk a jogállamiság és a bírói függetlenség érdekében. A kutatásainknak, jelentéseinknek, ajánlásainknak és kitartó érdekérvényesítő munkánknek is köszönhetően az utóbbi években az **EU intézményei** is észlelték a problémát, és egy **átfogó igazságügyi reformot kényszerítettek ki a kormánytól**. Civil partnereinkkel közösen részletesen elemeztük a kormány javaslatát, észrevételeinket

pedig megosztottuk a nyilvánossággal és az uniós döntéshozókkal, sőt - évek óta először - lehetőségünk volt **személyesen is egyeztetni az Igazságügyi Minisztériummal**, ahol elmondtuk, hogy az több ponton nem felel meg az elvárásoknak. Bár még sok munka van hátra, és az elfogadott reform sem teljes, a mozgalmunk sikere is, hogy az elfogadott törvényben számos, Amnesty által is jelzett problémát kijavítottak, ezzel tettünk egy fontos lépést a jó irányba.

Február 15-én **kiengedték a börtönből az iráni Yasaman Aryanit**, akit azért ítéltek el 2019-ben 16 évnyi börtönre, mert az anyjával együtt, kendő nélkül végigsétált egy csak nőknek fenntartott vasúti kocsin, fehér virágokat osztogatott utastársainak, és arról beszélt nekik, hogy egy olyan jövőről álmodik, ahol minden nő szabadon eldöntheti, mit visel. Yasaman **ügyével mi is részletesen foglalkoztunk a 2019-es Levélíró Maraton kampányunkban**. A neki szóló támogató leveleket és az iráni hatóságoknak szóló tiltakozó petíciót pedig a többi Amnesty szekcióval együtt elküldtük az iráni hatóságoknak, akiknek az egyre nagyobb nemzetközi nyomás hatására nem volt más lehetősége, mint szabadon engedni az aktivistát.

YASAMAN ARYANI SZABAD

MÁRCIUS

Stratégiai célunk, hogy aktívan tegyünk a nemek közötti egyenlőségért, és bár az év minden hónapjában vannak kapcsolódó eseményeink, akcióink, március 8-a körül több rendezvényen is megjelentünk. A **Nőnap Banzáján** a 2022-es törvénymódosítás – **köztük a traumarendelethez** – nőkre gyakorolt hatásait jártuk körül Keveházi Katával, a Jól-Lét Alapítvány vezetőjével. A **Kanadai Nagykövetség nőnap programján** Caroline Charette kanadai nagykövettel és Solti Andreával, a Shell Hungary elnökével a nők munkaerőpiaci hátrányos megkülönböztetésének rendszerszintű problémájáról beszélgettünk. Mindkét program fő célja az volt, hogy ábrázoljuk és megértsük azt a jogi és társadalmi környezetet, amiben nekünk egyénként is cselekednünk kell a pozitív változások érdekében.

Márciusban nagy elismerés érte pécsi aktivista közösségünket: **az Amnesty pécsi csoportját a Civil Közösségek kategóriában Emberség-díjra jelölték**, mely az Emberség Erejével Alapítvány civil kurázsit ünneplő regionális díja. Pécssett három éve vagyunk aktívan jelen, és ez egy fontos elismerés számunkra a csapat a helyi közösség érdekeit szolgáló, sokszínű és kitartó munkájáról. Pécsi regionális munkatársunk koordinációja alatt és az aktivitáinknak köszönhetően emberi jogi programjaink széles skálájával találkozhat rendszeresen a helyi közösség. Csak néhány példa arra, hogy milyen eseményeink voltak Pécssett: szolidaritási

villámdemostrációk nemzetközi ügyekben; workshopok a befogadó munkahelyek megteremtéséért; a nemi alapú erőszak csökkentésére fókuszáló képzések; a már hagyománnyá vált, sok más civil szervezet programjának is teret adó Gyereknapi és Szivárványos délután események, közös vonulás a Pécs Pride-on, az oktatási mozgalom támogatása. A díjat az oktatás helyzetének javításáért dolgozó PONT, a Pécsi Oktatási-Nevelési Társulás nyerte el, amiben szintén tagszervezet vagyunk, így a jelöléseknek is nagyon örültünk, és az eredményre is nagyon büszkék vagyunk!

Új, innovatív oktatási anyagokkal segítjük a fiatalokat és a tanárokat, hogy fel tudjanak lépni a **nemi alapú erőszak ellen**. Márciusban újabb **e-learning** anyagunk készült

el, amelynek témája a nemi alapú erőszak és hátrányos megkülönböztetés felszámolása. Olasz, szlovén, lengyel szakértőkkel dolgozunk együtt a nemek közötti egyenlőség előmozdítását segítő Stand By Me 2.0 projekten, amelyben új oktatási anyagokat fejlesztettünk és teszteltünk. Így a tanulási folyamatnak a hagyományos, frontális jelenléti órán túl része egy online kurzus és egy olyan platform is, melyen a tanulók védett térben gyakorolhatják az elsajátított készségeket. Ma Magyarországon a hagyományos oktatásban nem kap kellő figyelmet a nemi alapú erőszak elleni fellépés, a tanárok nagyrésze nincs felkészítve arra, hogy ezekről a témákról beszéljessen a diákokkal és a feszített tantervbe sokszor bele sem fér. A szakemberek és a témával foglalkozó civil szervezetek a legtöbb iskolába nem érhetnek el, így nagyon fontos, hogy olyan online tananyagokat hozzunk létre, amivel közvetlenül elérhetjük a diákokat. Az egyik ilyen eszköz a **márciusban debütált e-learningünk**, amiből a tanulók megtudják, hogy mit jelent a gender és a nemi identitás fogalma, illetve, hogy a nemi szerepek és normák, valamint sztereotípiák hogyan vezetnek a nők negatív diszkriminációjához, a nők és lányok ellen elkövetett erőszakhoz.

Márciusban 15 állam lépett be az Európai Unió eddigi legnagyobb emberi jogi perébe. Miután 2021-ben elfogadták a homofób és transzfób propagandatörvényt, **az Európai Bizottság kötelezettségszegési eljárást indított a magyar kormány ellen**, mert megítélése szerint az jogszabály ellentétes az uniós szabályokkal. Mivel a kormánynak nem sikerült meggyőznie a Bizottságot, jelenleg az EU Bírósága előtt van az ügy. 2021 óta dolgozunk azon, hogy a jogsértő törvényt visszavonják,

és ezzel Magyarország mindannyiunk számára egy kicsit biztonságosabb és egyenlőbb hely legyen. Ennek a célnak a megvalósításához kiemelten fontos, hogy minél többen követeljék a törvény eltörlését, ezért érdekérvényesítő munkánk részeként arra kértük az uniós tagállamok döntéshozóit, vegyenek részt a bírósági eljárásban, és mondják el, szerintük miért jogsértő a magyar kormány kirekesztő jogszabálya. A mi munkánknak is hála végül **rekordszámú, összesen 15 tagállam**, (Belgium, Luxemburg, Hollandia, Portugália, Írország, Ausztria, Málta, Dánia, Spanyolország, Svédország, Finnország, Szlovénia, Franciaország, Németország és Görögország), **illetve az Európai Parlament is úgy döntött, hogy aktívan fellép a homofób és transzfób törvény ellen.**

2023 elején kibővült az Amnesty nemzetközi munkacsoportja, a **Global Group on Individuals at Risk (GGI)**, amelynek **az Amnesty Magyarország is tagja lett**. A csoport kifejezetten azért alakult, hogy az egyéni ügyekben induló nemzetközi kampányok hatékonyságát növelje. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy aktívan részt vegyünk a csoport munkájában, és ezzel is erősítsük a nemzetközi szolidaritás fontosságát Magyarországon.

ÁPRILIS

A nemek közötti egyenlőség témakörének egyik legfontosabb pillérének hatásait tártuk fel a **Láthatatlan munka világnapjához** kapcsolódóan. A Finn Intézetben és Pécssett hét másik civil szervezet bevonásával hívtuk fel arra a figyelmet, hogy az otthonhoz és családnál köthető feladatok egyenlőtlen megosztása milyen hatással van a munkaerőpiaci egyenlőtlenségek növekedésére és megszilárdulására. Mindkét helyszínen olyan eszközöket és tudást adtunk át a résztvevőknek, amik a mindennapjaikban is segítséget nyújtanak nekik.

Április 3-án 2022 legnagyobb sikeréről emlékeztünk meg, amikor 400 aktivista bevonásával, országos kampánnyal buktattuk meg a homofób és transzfób népszavazást. A propaganda-népszavazás megbuktatásának egyéves évfordulóján a Művész Moziban vetítettük le a rendhagyó kampányunkról készült **'Itt kell lenned, hogy elhidd'** című dokumentumfilmet. Előtte és utána szakértők és munkatársaink beszélgettek az LGBTIQ emberek helyzetéről, a jövőbeni feladatokról és arról, hogy mi tette kivételesen sikeressé a népszavazást megbuktató kampányt, ezzel is szemléltetve, hogy mekkora erő van abban, ha egy ügy érdekében összefogunk.

Az Európai Unió az elmúlt években többször jelezte, hogy **Magyarországnak orvosolnia kell az emberi jogi**

és jogállamisági problémáit. 2023-ban 34,4 milliárd euró támogatást fagyasztottak be a kormány politikája miatt. Pontról pontra értékeltük a magyar kormány által az uniós forrásokhoz való hozzáférés feltételeinek teljesítése érdekében eddig megtett intézkedéseket, és civil partnereinkkel **megállapítottuk, hogy a kormány nem tett megfelelő lépéseket** a felvetett jogállamisági és emberi jogi aggályok – köztük a szexuális és nemi kisebbségek jogaival kapcsolatos - teljes körű kezelése érdekében, és így nem teljesítette az uniós forrásokhoz való hozzáférés feltételeinek többségét. **Az észrevételeket ezúttal is megosztottuk az uniós döntéshozókkal, hogy megalapozottabb döntést hozhassanak** a magyar vállalatok teljesítéséről és a befagyasztott pénzek esetleges kifizetéséről.

MÁJUS

12 fővel futottuk körbe váltóban a Balatont, mind a 211 kilométert az **UltraBalaton futóverseny** keretében. Az Amnesty futócsapata idén minden korábbinál jobb eredménnyel szerepelt! Nemcsak az autóban éjszakázás, az éjjel lekéselt és éppen csak elkapott váltások vagy a közös befutás lesz örökre szóló élmény: a kampány során emberi jogi munkánkra közösen összegyűjtött 1,5 millió forintból és a követeinknek köszönhetően elindult beszélgetésekből is építkezni tudunk. Ha kedvet kaptál, 2024-ben induljunk együtt: jelentkezz az [amnesty.hu/kovet](https://www.amnesty.hu/kovet) oldalon!

Ifjúsági aktivistánk, részt vett és felszólalt a május 20-i Brüsszel Pride-on, ahol több eseményen is képviselte az Amnestyt LMBTQI fiatalként. Nemzetközi szervezetként aktívan törekszünk rá, hogy aktivistáinknak is lehetősége legyen nemzetközi kapcsolatrendszerük, tapasztalatuk és élményeik bővítésére, és erre most a belga Amnesty jóvoltából kerülhetett sor. Fontos siker, hogy felszólalásával még többen ismerhették meg a magyarországi LMBTQI közösség helyzetét és az őket érintő jogfosztó törvényeket.

Az érvénytelen népszavazásért indított, "Érvénytelen kérdésre érvénytelen válasz!" kampányunkkal, a **Háttér Társasággal** közösen nyertük meg a **Civil Díjat a legnagyobb hatású projekt kategóriában**. A hazai civil társadalom egyik legfontosabb elismerésével olyan civil kezdeményezéseket, projekteket, programokat díjaznak,

amelyek kiemelkedő eredményeket értek el, példaértékűek lehetnek más szervezetek számára, és érdemesek a nagyközönség figyelmére is. A népszavazási kampány tapasztalatait megosztottuk hazai és külföldi aktivistákkal is, és példaként szolgáltak több kirekesztő hatalom kampányai elleni fellépésben.

Májusban nyílt regionális irodánk Debrecenben! Célunk, hogy egyre több helyen legyünk aktívan jelen az országban, és tevékenységünkbe minél több helyről tudjanak becsatlakozni a tenni vágyók. A közösség erősítése és a hatás növelése érdekében rendszeresen együttműködünk más helyi civil szervezetekkel, csoportokkal, illetve helyi ügyeket is támogatunk. Képzéseket tartottunk a helyi aktivistáknak, hogy előmozdíthassák törekvéseiket a saját érdeklődési körükben, támogattuk az EDF oktatási rendszer javításáért tartott demonstrációját, a Mikepércsi Anyákkal közösen szerveztünk nagy hatású tüntetést a környezetszennyező cégeknek kiskaput biztosító kormányrendelet visszavonásáért, és oktatási kerekasztalt tartottunk a nők jogairól az EMMA-val. Eseményeink reakciókényszerbe hozták a helyi döntéshozókat és tematizálták a helyi közéleti vitákat.

JÚNIUS

Egy igazán különleges eseménysorozatot szerveztünk júniusban a Pride hónap alkalmából, és az **LMBTQ irodalmi est** egyike lett a legkedvesebb élményeinknek. Annak ellenére, hogy több, mint negyven résztvevő gyűlt össze, hogy meghallgassa az LMBTQ témában íródott eredeti műveket, mégis meghitt hangulatban telt a program. A rendezvény bizalmas és biztonságos voltáról az is tanúskodik, hogy több résztvevő először itt osztott meg korábban a világ elől eltitkolt dolgokat. Fontos sikernek tartjuk, hogy egy olyan környezetben teremtettünk ilyen teret, amikor az országos média szintjén rendszeresen hangzanak el az LMBTQI közösség biztonságát sértő

megfogalmazások. Amekkora öröm, hogy támogató közegre lelhetnek mind ezek az emberek, akkora büszkeség is számunkra, hogy ezt velünk találhatták meg. Nagy örömmel és büszkeséggel tölt el minket, hogy miközben egy nyitott, szabad, és boldog országért küzdünk, a velünk kapcsolatba kerülők visszajelzései ráerősítenek, hogy az Amnesty közösségben aktívan élnek ezek az értékek.

A **tizedik alkalommal megrendezett** középiskolásoknak szóló emberi jogi csapatversenyünkön, az **Ősszponton** 16 csapat mélyítette el emberi jogi tudását a nemek közötti egyenlőség, az oktatás, valamint a szexuális és nemi

kisebbségek jogainak területén. A megszerzett tudás felhasználásával és támogatásunk segítségével a három nyertes csapat kivitelezte a megálmodott projekteket. Workshopokat, akciókat szerveztek és sikeresen be tudták vonni ismerőseiket, barátait is ezekben a programokba.

Segítünk a szakembereknek abban, hogy befogadó iskolákat tudjanak teremteni az LMBTQI fiatalok számára! 2022-ben indítottuk el **Befogadó Terek projektünket**, amelyben képzéseket tartunk fiatalokkal foglalkozó szakembereknek - tanároknak, iskolai szociális segítőknak, pszichológusoknak - annak érdekében, hogy saját környezetükben tenni tudjanak a nemi és szexuális kisebbségben lévő fiatalok elfogadásáért. A képzéseken túl egy olyan **szakmai napra** hívtunk 2023 júniusában szakembereket, ahol megoszthatták egymással tapasztalataikat. Szó esett arról is, hogyan erősíti a propagandatörvény, illetve az azt övező kormányzati kommunikáció az LMBTQ emberekkel kapcsolatos előítéleteket, és fokozza az ebbe a közösségbe tartozó fiatalok kirekesztését. Még fontosabb, hogy olyan szakemberek tudtak egymással tapasztalatot cserélni, egymást támogatni, akik a nehézségek ellenére is elkötelezettek abban, hogy a fiatalok számára befogadó, előítéletmentes közösségeket teremtsenek.

Évek óta tartó kutatási és érdekvéonyesítő munkánknak is köszönhetően, uniós nyomásra **június 1-jén hatályba lépett az új igazságügyi reform**. A törvény elfogadásakor részletesen értékeltük a reformcsomagot, elérhető angolul itt és itt, illetve magyarul is. A reform jelentős lépés a bírói függetlenség helyreállítása terén. Megerősítették a bírák képviselőiből álló Országos Bírói Tanács jogait,

és eltörölték, hogy a kormányzati szervek a nem független Alkotmánybírósághoz fordulhassanak „emberi jogaik” megsértésére hivatkozva.

Az EU új irányelvet dolgozott ki a bértranszparencia növelésére. Erről közérthető formában adtunk tájékoztatást 444 blogfelületünkön. **Összegyűjtöttük az új irányelv legfőbb rendelkezéseit**, illetve a továbbiakban felmerülő kérdéseket, és egy olyan szervezeti stratégiát dolgoztunk ki, amelyben 2026-ig az irányelv hatékony átültetésén fogunk dolgozni, hogy a Magyarországon működő vállalkozások és munkáltatók érdemi lépéseket tegyenek a nemek közötti bérszakadék csökkentésére, ami jelenleg 17%.

Hat évnyi koholt eljárás után végre felmentették Taner Kılıçet, az Amnesty Törökország tiszteletbeli elnökét, és három másik önkényesen megvádolt török jogvédőt. Tanert még 2017 júniusában tartóztatták le, és több mint 14 hónapig tartották fogva. A bizonyítékok teljes hiánya ellenére 2020 júliusában hat év és három hónap börtönbüntetésre ítélték. Taner három társát, köztük az Amnesty akkori török igazgatóját, İdil Esert “terrorista szervezet segítése” miatt 25 hónapra ítélték. Tanerék ügyével a kezdetek óta foglalkoztunk, Magyarországon is petíciót indítottunk, és természetesen részt vettünk a felmentésükért indított globális kampányakciókban is.

JÚLIUS

Átadtuk Budapest első szivárványos padját... háromszor is. Aktivistáinkkal együtt festettük le a Ferencvárosi Önkormányzattal együttműködve a padot, amely hosszú napokig az ország legismertebb köztéri padja volt. Célunk az volt, hogy a homofób és transzfób kormányzati törvények és kampányok idejében is megmutassuk, igen is ki lehet és ki kell állni a szexuális és nemi kisebbségek mellett, és van helye a közterületeken a szivárványos szimbólumoknak, mert az LGBTQI embereket nem lehet eltüntetni a köztérről. Hosszas egyeztetéssel pedig elértük, hogy az önkormányzat érdemben reagáljon a történésekre, így minden évben szivárványos lesz a pad a Pride hónapban.

Július 6-án felmentették Joanah Mamombét és Cecilia Chimbirit, azt a két zimbabwei aktivistát, akiknek az ügyében a 2022-es Levélíró Maratonban mi is kampányoltunk. Azért indult ellenük eljárás,

mert 2020-ban tüntetést szerveztek a kormányuk koronavírusjárványt kezelő, tragikusan rossz intézkedései ellen. A demonstrációt követően elrabolták, megverték és szexuálisan bántalmazták őket, majd kórházba kerülésük után az állam pert akasztott a nyakukba, mert több kormánytisztviselő is azt állította, csak kitalálták az elrablásukat, és le akarják járatni a hatóságokat. Az ügyükben indított nemzetközi kampánynak - így a magyar támogatóinknak is - köszönhetően a zimbabwei hatóságok kénytelenek voltak véget vetni a jogsértésnek, és felmenteni a két aktivistát.

A Budapest Pride felvonuláson több száz fős hatalmas, színes tömegként vonultunk fel Amnestysként: LGBTQI emberként, aktivistaként, szövetségesként az ország minden tájáról együtt álltunk ki egy szabad, elfogadó és mindenki számára biztonságos Magyarorszáért.

AUGUSZTUS

Augusztus 19-én **Szivárványos Napot** tartottunk **Pécs**en. A programnak helyszínt ígérő szervezete az utolsó pillanatban visszalépett, így a hajrában kellett új helyszínt találnunk, aminek kapcsán nyílt levélben szólítottuk fel a város és az érintett intézmény vezetését, hogy ne forduljon elő hasonló eset a jövőben. A civil egységet erősítendő, levelünkhöz egy tucat helyi szervezet és csoport is csatlakozott. A viszontagságok ellenére, az esemény sikeresen megvalósult, a kerekasztal-beszélgetésnél megtelt a nézőtér, a résztvevők pedig a visszajelzések alapján is csupa hasznos és pozitív élménnyel gazdagodtak!

Elindult új tematikus hírlevelünk, az **Amnesztiát!**, amely Magyarországon hiánypótló módon mutatja be a nemzetközi eseményeket és a nemzetközi munkánk emberi jogi vonatkozásait. Havonta megjelenő hírlevelünk célja, hogy olyan fontos információkat adjunk át, amelyekről a magyar sajtó nem, vagy csak nagyon ritkán ír, és ezzel is erősítsük a nemzetközi szolidaritást, hogy minél több ember emelje fel a szavát itthon is a jogsértések ellen. Ha még nem tetted, itt az idő, hogy feliratkozz:

www.amnesty.hu/amnesztiat

SZEPTEMBER

Amnestys szervezéssel immáron második éve hangolódik együtt a pécsi civil közösség a **Szivárványos Délutánon** - egyre több helyi civil szervezetet és még több egyéni résztvevőt bevonva, így évről-évre épül ki egy aktívan együttműködő és egymást támogató közösség. Nyitóbeszédet mondott regionális koordinátorunk a Pécsi Prideot megelőző Freedom of My Identity Fesztiválon, és több tucatnyian vonultunk együtt a helyi felvonuláson Amnestysként. Ennek a kiállításnak talán az ország egyetlen

Budapesten kívüli Pride felvonulásán még nagyobb szerepe van!

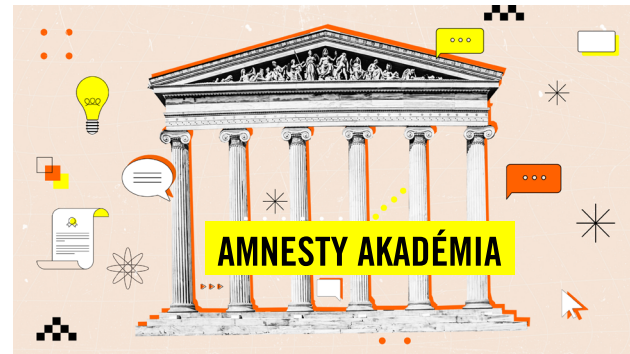
Elsőként tártuk a nyilvánosság elé, hogy mivel is foglalkozik közpénzből a Kúrián egy addig alig ismert kutatóintézet. A bíróságokkal foglalkozó munkánk egyik része, hogy folyamatosan nyomon követjük a Kúria munkáját, hiszen a rendes bíróságok csúciszerveinek, és főleg a vezetőjének, Varga Zs. András főbírónak komoly

hatása van minden magyar bíróság működésére. Amikor egy jegyzőkönyvből megtudtuk, hogy létezik a Kúrián egy **Werbőczy István Országbíró Kutatóintézet**, amelyről nemcsak mi, de szinte alig hallott valaki. Kutatni kezdtünk, mert felmerült, hogy az ott dolgozó főtanácsadók hatással lehetnek az ítélkező tevékenységre is, és szeretnénk volna tudni, mire költi az adófizetők pénzét a Kúria. Közérdekű adatigénylést adtunk be, és kiderítettük, hogy valóban van bizonyos szerepük, mert háttérkutatásokat végeznek a döntések meghozatalához. Nem kaptunk minden kérdésünkre megnyugtató választ, de sikerült a nyilvánosság elé tárunk sok addig ismeretlen részletet az Intézetről, és azt is megtudtuk, hogy az online elérhető kúriai és európai bírósági határozatokat összegyűjtő kiadvány elkészítésére több mint 20 millió forintot költ egy évben a Kúria az adófizetők pénzéből.

Megjelentettük átfogó kutatásunkat, amely óvodától a középiskoláig térképezte fel a káros nemi sztereotípiák pályaválasztásra gyakorolt hatásait. Hónapokig tartó munka értékelését a szakmai és konferencia-visszajelzések és a médiaérdeklődés is egyértelművé tették: egész Magyarországon hiánypótló kutatásról van szó, mert soha nem került még sor ennyire részletes, **az oktatás három szintjére kiterjedő adatfelvételre és elemzésre a fiatalok pályaválasztását befolyásoló káros nemi sztereotípiákról**. A kutatásra képzéseket és e-learninget építünk, hogy a tanároknak, szülőknak és diákoknak is elérhetőek legyenek azok a készségek és tudás, amellyel csökkenteni lehet a nemi sztereotípiák következményeit. A Szabad a pálya! projektünk által mindannyian tehetünk azért, hogy a fiatalok számára kijelölt életutak helyett lehetőségeket teremtsünk.

Szervezetünk egyik fő tevékenysége a tájékoztatás és oktatás, ezért szeptemberben **elindítottuk új online oktatási felületünket, az Amnesty Akadémiát**. Célunk, hogy az online kurzusok segítségével folyamatosan bővülő tudástárat hozzunk létre különböző emberi jogi témákban. A kurzusokat oktatási, valamint tematikus emberi jogi szakértőink készítik, és magas szintű felhasználói élményt jelentenek az azokat elvégzők számára. 2023-ban 5 db kurzussal indultunk, nemek közötti egyenlőség, szexuális és nemi kisebbségek jogai, illetve jogállamiság témákban. Az Akadémia kurzusait egyszeri regisztráció után bárki ingyenesen elérheti, belépés után lehet beiratkozni a különböző kurzusokra, és az elkezdett képzéseket mindenki szabadon végezheti el, saját időbeosztás szerint. Hiszünk abban, hogy a különböző jogsértések elleni közös fellépés alapja a közös tudás, ezért reméljük, hogy a jövőben minél többen csatlakoznak majd az Amnesty Akadémia közösségéhez.

OKTÓBER

Októberben **felléptünk az akkugyárak környezet-szennyezése ellen** és közös tüntetést szerveztünk a Mikepércsi Anyák a Környezetért Egyesülettel (MIAKÖ) Papp László debreceni polgármester háza elé, hogy elérjük egy, a környezetszennyező cégeknek kiskaput biztosító kormányrendelet visszavonását.

A demonstráción résztvevők a beszédek meghallgatása után krétával hagytak üzeneteket a polgármester háza előtt az úttesten és a járdán. Fellépésünkkel sikerült kiváltani, hogy a helyi közélet aktívan foglalkozott a tüntetésünkkel: a debreceni Fidesz-KDNP frakció és tizenkét, részben az államtól támogatást kapó helyi civil szervezet elítélte az akciót, de sok támogató üzenetet is kaptunk. A közös kiállításunkkal sikerült elérnünk, hogy a polgármester és a kormány is foglalkozzon az ügyvel. A kormányrendelet

végrehajtását szabályozó miniszteri utasítást adtak ki, ami kizárja, hogy a jogi kiskaput, ami ellen tüntettünk, az akkumulátorgyárakra alkalmazzák.

Befejeztük az **Emberi jogok a munkahelyen** című új **e-learning** tananyagunk kidolgozását, amely elsősorban munkáltatóknak ad segítséget ahhoz, hogy mindenki számára egyenlő és az emberi jogokat tiszteletben tartó munkahelyet alakítsanak ki. A képzési anyagban többek között a Decathlon, a Spar, a Telekom vezetői is feltűnnek. Célunk az online képzési anyaggal, hogy a Magyarországon működő cégek megértsék, és gyakorlatban is megvalósítsák az emberi jogi elvárásokat, és ezzel olyan munkahelyek jöjjenek létre, ahol mindenki jogai és jólléte ugyanannyira fontos.

Az eddigi visszajelzéseket és tapasztalatokat figyelembe véve **továbbfejlesztettük bullying megelőző foglalkozásunkat**. Készítettünk egy **e-learning kurzust**, amely segít megérteni a jelenséget, és megoldásokat is kínál a megállítására. Az erre épülő 90 perces foglalkozás pedig mélyebb megértést biztosít, erősíti a közösségben az együttérzést, és sokféle használható eszközt ad a diákok kezébe ahhoz, hogy egymásért és magukért ki tudjanak állni. Az e-learning kurzus és az iskolai óra leírása is elérhető a honlapunkon, így szakemberek segítségével oda is eljuthat ez a tudás, ahová a jelenlegi magyarországi szabályozások miatt mi nehezebben érünk el.

NOVEMBER

Év végi adománygyűjtő kampányunkban **31 követ** állt ki értünk, hogy folytathassuk az emberi jogi munkánkat. Az idei gyűjtés mottójával, **“Veled teljes a kép!”** azt szerettük volna hangsúlyozni, hogy olyan sokszínű társadalomban hiszünk, amelyben mindenki emberi jogai érvényesülnek; ezért pedig mindannyiunknak tennünk kell. Követeink figyelemfelhívó vállalásként ajándécsomagokat készítettek a Madridi utcai ukrán menekülteknek, lángost sütöttek és vittek egy pécsi hajléktalanszállóba, kézzel hímzett képeket sorsoltak ki a támogatóik között, vagy épp sógyurmafigurákból hoztak létre kiállítást a szomszéd művelődési házban, videókat készítettek az iskolai zaklatással kapcsolatban, bejegyzéseket írtak a szexuális és nemi kisebbségek jogairól, vagy éppen a nemi alapú diszkriminációval kapcsolatos történeteket osztottak meg. Mindezzel megmozgatták az ismerőseiket is: két hét alatt összesen több mint **3 millió forintot gyűjtöttek**.

Évek óta kiemelt célunk, hogy közvetlenül együttműködjünk olyan cégekkel, amelyek hajlandóak érdemi lépéseket tenni **a nemek közötti hátrányos megkülönböztetés felszámolásáért**. Ennek keretében november 22-én szakmai **konferenciát tartottunk**, aminek központi témája a bértranszparencia, illetve az erre vonatkozó új uniós irányelv voltak. Az eseményen nemzetközi és magyar cégek képviselőivel beszélgettünk arról, hogyan tehetünk közösen a nemek közötti munkahelyi egyenlőség megteremtéséért. A konferenciához hasonló események nagyon jó alkalmak arra, hogy mi is jobban megértsük, milyen kihívásokkal küzdenek a vállalatok, és olyan szakmai anyagokat, személyes és online képzéseket tudjunk számukra nyújtani, amely valódi segítséget nyújt az ott dolgozók számára.

DECEMBER

Blogunkon, majd más civil jogvédőkkel közösen is értékeltük a 2023-as évet, és megállapítottuk, hogy **a kormány egyelő-re nem teljesítette az uniós forrásokhoz való hozzáférés feltételeinek többségét.** A magyar kormány végül két utolsó pillanatos jogszabálmódosítással érte el, hogy a bírósági reformot elfogadja az Európai Bizottság, és felszabadítsa a pénzek egy részét, 10,2 milliárd eurót Magyarország részére. Gyorselemzésünkben arra mutattunk rá, hogy ez a két technikai módosítás semmiképpen sem tudja önmagában helyreállítani a magyar bírói függetlenséget és jogállamiságot. Aggályainkat természetesen ezúttal is megosztottuk az uniós döntéshozókkal, mert nagyon fontosnak tartjuk, hogy továbbra is komoly figyelem irányuljon a kormány bíróságokkal és jogállamisággal kapcsolatos intézkedéseire. Az elfogadott és bevezetett reformok messze vannak a tökéletestől, de kutatási és érdekérvényesítési munkánknak is köszönhetően sikerült elérni, hogy a bíróságok intézményi függetlensége valamelyest erősödött. Több olyan módosítást is bevezettek a reformokban, amelyeket évek óta követeltünk.

Elutasítottuk az önkényvédelmi törvényt, és felhívtuk a figyelmet minden felelős, a közügyekben tenni akaró ember és szervezet számára, hogy a jogsértés ellen úgy tudunk leghatékonyabban fellépni, ha nem ijedünk meg és végezzük tovább a munkánkat. Az újabb szabadság elleni támadásra civil barátainkkal közös fellépés mellett

követőinkkel közösen is felszólaltunk. A **Nem adjuk a szabadságunk!** kampány keretében, decemberre több száz választ gyűjtöttünk össze követőinktől és támogatóinktól arra a kérdésre, mit jelent számukra a szabadság. A kampány lehetőséget adott arra is, hogy pár hét leforgása alatt közösségként lépünk fel az elnyomási kísérlettel szemben. Alig 3 hét alatt több, mint 100 adományozónak köszönhetően közel 900.000 Ft extra keretet fordíthatunk a megfélemlítést célzó törvény megdöntésére. Sokan és sokféleképpen fejeztük ki az év lezárulta előtt, hogy nem adjuk a szabadságunk, sem most sem a jövőben.

Képzéseinken 2023-ban több, mint 30 fiatalokkal foglalkozó szakember sajátított el olyan eszközöket a Stand by Me projekt keretében megvalósuló képzéseink során, amelyek segítik őket az offline és online nemi alapú erőszak megelőzésében, valamint az ellene való fellépésben. A kétnapos képzések során azt is elkezdték kidolgozni, hogy mit tesznek majd a saját intézményükben, és hogyan vonhatják be a diákokat a nemi alapú erőszak elleni küzdelembe.

**A 2023-as év eredményeit nem tudtuk volna elérni az aktivistáink nélkül,
akik rengeteg energiát fektettek a programok megvalósításába,
biztosításába és a bázisunk növelésébe.**

A Rajtunk múlik! című videóban az ő munkájukat köszönjük meg.

**2024-ben is folytatjuk egy igazságosabb, egyenlőbb,
boldogabb Magyarorszáért!**

